

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात परदेशी
शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत निधी वितरीत
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: शिवृत्ती २०२५/प्र.क्र.२१/शिक्षण-२
मोती महल, २ रा मजला १९५, जे.टाटा रोड,
चर्चगेट, मुंबई ४०० ०२०.
दिनांक : १५ जुलै, २०२५

संदर्भ :- १) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं - २०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३,
दि.०७.०४.२०२५.
२) शासन निर्णय, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग क्र.शिवृत्ती-
२०२५/प्र.क्र.३१/ शिक्षण-२, दिनांक ०८.०७.२०२५

प्रस्तावना:-

वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र.१ येथे नमूद दि. ०७ एप्रिल, २०२५ च्या परिपत्रकान्वये वित्त विभागाने वित्तीय वर्ष २०२५-२६ च्या प्रथम नऊमाहीकरीता (डिसेंबर, २०२५ अखेर) आवश्यक असणारा अनिवार्य व कार्यक्रमांतर्गत खर्चासाठी ६० टक्केच्या मर्यादेत अर्थसंकल्पीय अंदाज, वाटप आणि संनियंत्रण प्रणालीवर (बीम्स) वितरीत केला होता. सद्यस्थितीत बीम्स प्रणालीवर १०० % निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास वर्ग व विशेष मागास प्रवर्गातील गुणवंत मुलामुलींना परदेशात उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क, निर्वाह भत्ता, आरोग्य विमा, विमान प्रवास व इतर अनुषंगिक बाबी यांचा लाभ शासनाने वेळोवेळी निर्धारित केलेल्या दराप्रमाणे परिगणना करून तसेच, प्रस्ताव तपासून त्यास अंतिम मंजूरी देण्याचे व मंजूर झालेल्या शिष्यवृत्तीचा निधी संबंधित विद्यार्थ्यांस/विद्यापिठास/संस्थेस अदा करण्याचे अधिकार संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांना संदर्भ क्र.२ येथे नमूद दि. ०८.०७.२०२५ च्या शासन निर्णयान्वये प्रदान करण्यात आले आहेत. त्यानुषंगाने सदर निधी संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांना परदेशी शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन दि. ०७ एप्रिल, २०२५ च्या शासन परिपत्रकान्वये सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात परदेशी शिष्यवृत्ती योजनेकरिता अर्थसंकल्पीत केलेली एकूण तरतूद रु. २८,००,००,००० /- (अक्षरी रक्कम रुपये अठ्ठावीस कोटी फक्त) पैकी सद्यस्थितीत बीम्स प्रणालीवर १००% म्हणजेच रु.२८,००,००,०००/- (अक्षरी रक्कम रुपये अठ्ठावीस कोटी फक्त) इतका निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. सदर निधी पैकी रु.१५,७९,३६,६२४/- इतका निधी वितरीत करण्यात आला असून बीम्स प्रणालीवर शिल्लक असलेला रु.१२,२०,६३,३७६/- (अक्षरी रक्कम रुपये बारा कोटी वीस लक्ष त्रेसष्ट हजार तीनशे शहात्तर फक्त) इतका निधी संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांना वितरीत करण्यास सदर शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

२. उपरोक्तप्रमाणे निधी वितरणासाठी संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांना नियंत्रक अधिकारी व लेखा अधिकारी, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

नियंत्रक अधिकारी तथा संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांनी उपरोक्त प्रमाणे वितरीत करण्यात आलेल्या तरतूदीच्या मर्यादेत विहित प्रयोजनासाठी खर्च करावा. निधी खर्च झाल्यावर खर्चाचे विवरण (जिल्हा निहाय/लाभार्थी संख्या) व उपयोगिता प्रमाणपत्र न चूकता शासनास सादर करण्याची जबाबदारी नियंत्रक अधिकारी तथा संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांची राहिल.

३. उपरोक्त निधी संबंधित विद्यार्थ्यास वितरीत करत असताना विद्यार्थ्यांनी सादर केलेल्या निधी मागणीचा प्रस्ताव तपासून, विद्यापिठाची कागदपत्र पडताळणी करून, सदर निधी ज्या विद्यार्थ्याकरिता मंजूर करण्यात आलेला आहे त्याच विद्यार्थ्याकरिता खर्ची पडेल तसेच, परदेशी शिष्यवृत्ती अंतर्गत शासन निर्णय दि. ११.१०.२०१८ व शासन शुद्धिपत्रक दि. २४.०१.२०२३ व दि.१६.०३.२०२३, सामाजिक न्याय विभागाच्या शासन निर्णय दि.३०.१०.२०२३ व दि. २५.०७.२०२४, तसेच नियोजन विभागाच्या दि.२०.०७.२०२३ मधील अटी व शर्तीची पूर्तता करून संबंधित विद्यार्थ्यांचे निधी मागणीचे प्रस्ताव तपासून निधी मंजूर करण्याबाबतची जबाबदारी संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांची राहिल.

४. सदर निधी खर्च करतांना वित्तीय नियमावली, महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका तसेच वित्त विभागाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णय/परिपत्रकातील अटी व शर्तीचा भंग होणार नाही, याची दक्षता घेण्याची जबाबदारी संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांची राहिल.

५. सदर खर्च सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात "मागणी क्रमांक झेडजी-०३, (०२) शिष्यवृत्त्या/विद्यावेतने, (०२) (१८) विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील गुणवंत मुलामुलींना परेदशात उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती (कार्यक्रम) (२२२५ एफ २१८)" या लेखाशीर्षातर्गत उपलब्ध केलेल्या तरतूदीतून करण्यात यावा.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२५०७१५१४४२२०५४३४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वै.द.फुलसुंदर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे.
२. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखापरीक्षा/लेखा अनुज्ञेयता), मुंबई.
३. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
४. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
५. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे.
६. प्रादेशिक उप संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण (प्रादेशिक) विभाग, सर्व
७. मा.मंत्री, इतर मागास बहुजन कल्याण यांचे खाजगी सचिव.
८. सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक.
९. कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१०. निवडनस्ती (शिक्षण-२)